

Vsebina

Predgovor	7
1. Ego	11
2. Ideali	35
3. Uspeh	59
4. Um	69
5. Istovetenje	89
6. Moč	99
7. Politika	115
8. Nasilje	125
9. Terapija	137
10. Meditacija	167
11. Ljubezen	179
12. Živeti brez ega	187
13. Razsvetljenje.....	201
14. Običajnost	213
15. Svoboda	229
○ avtorju	244
Oshovo mednarodno meditacijsko središče ...	246

Predgovor

EGO – TVOJA LAŽNA OSEBNOST

Zakaj obstaja ego? Zdi se popolnoma nesmiseln in prav nič potreben – v resnici ga sploh ni. Ali veš?

Ne vem, ker nimam ega.

Da bi ga mogel poznati, bi ga moral imeti.

Globoko sem se zazrl vase, iskal sem v sebi, a ga nisem nikjer našel.

Tvoje vprašanje je nenavadno. Praviš: »V resnici ega sploh ni.« Zakaj sprašuješ po nečem, česar ni? Ni res, da zate ni ega, zato tudi sprašuješ. Ne poskušaj se zavajati!

Praviš: »Je nesmiseln, ničemu ne služi.« To ne drži. Služi višjemu namenu. Namen ega je, da ti podeli lažni jaz – kajti družba, religija, država in rasa, v katere si se rodil, nočejo, da bi poznal svoj pravi jaz. To bi bilo nevarno, kajti kdor odkrije svoj pravi jaz, je upornik – in vse religije učijo poslušnost.

Kaj sta zakrivila Adam in Eva? Bila sta neposlušna. To res ni nič posebnega, vsak otrok je neposlušen. V resnici samo tepci nikoli niso neposlušni, saj je za neposlušnost potrebne nekaj inteligence. Za poslušnost sploh ni treba inteligence. Vsi stroji so poslušni, izredno poduhovljeni. Vsi stroji bodo prišli v nebesa, saj nikoli niso bili neposlušni.

Družba noče, da bi poznal svojo resničnost. Tedaj namreč postaneš posameznik, to pa ti podeli pogum in drznost. Postaneš dovolj hraber, da zavrneš tisoč in eno stvar, ki so ti bile vsiljene. Tvoja individualnost ti vsekakor omogoči tudi pritrjevati, ampak le takrat, ko ti tvoja inteligenca narekuje, da je tako prav. 'Da' pride iz tebe, ni vsiljen od zunaj,

To je namen ega. Ustvarile so ga družbe, religije, politiki, vsi prikriti interesi. In ti si tako nespameten, da se kar naprej oklepaš nečesa tako poljubnega.

V tem je vsa umetnost meditacije: povede te k tvojemu praveму jazu. V trenutku, ko najdeš svoj pravi jaz, samovoljni ego izgine – tako kot izgine tema, ko vstopiš v hišo z gorečo baklo.

Ego obstaja, dokler ne poznaš svojega pravega jaza. Obstaja pa zato, ker so se tvoji starši, tvoji učitelji, tvoji duhovniki, tvoji voditelji vsi po vrsti strinjali, da ne bi bilo dobro, če bi spoznal samega sebe. Zato so sklenili, da ti morajo že vnaprej dati lažni nadomestek, liziko.

V Indiji sem opazoval ... Reven človek si ne more privoščiti, da bi njegova žena ostala doma. Oba morata delati. Delo je hudo naporno, podnebje je vroče. Revni lahko opravljajo samo nekvalificirana dela, saj jim nikoli ni bilo omogočeno izobraževanje. Še več, tisoče let so jim ga prepovedovali. Zato še naprej gradijo ceste, klešejo kamne in sekajo les.

Ženske morajo torej delati, a kam z otroki? Morda so še čisto majhni – kje naj jih pustijo? Iznašle so metodo: otroku dajo malo opija. To je običajna praksa po vsej Indiji. Otrok je sicer še vedno lačen, vendar ne joka, ima privide.

V svojem domišljajskem svetu morda sesa mleko na materinih prsih – v resnici pa sesa le svoj palec. Pod vplivom opija je otrok tiho in mirno leži pod drevesom. Mati lahko dela, oče lahko dela, saj opij poskrbi za otroka.

Tvoj ego je opij, ki so ti ga dali. Sicer ti je bilo namenjeno odkriti svoj pravi jaz. A brž ko sprejmeš ego kot svoj pravi jaz, se

vsakršno poizvedovanje ustavi. Ego ima namen, vendar ne služi tebi ali tvojim interesom. Služi le prikritim interesom drugih.

Kar zadeva tebe, te tvoj ego ubije, povsem ti uniči življenje. Živiš v zmoti, neiskreno, zlagano, saj vse tvoje početje izhaja iz neresnične osnove!

Vendar tvoje spraševanje še ni spoznanje. Če tvoja trditev »Ego nima niti namena niti smisla, sploh ga ni« odraža tvoje spoznanje, zakaj potem zastavljaš vprašanja? Trditev še ni spoznanje.

Prosim, ne daj se zavesti! Družba je izredno pretkana, ustvarila je res močan ego, tako da ga nikoli ne bi mogel preseči. Vendar obstajajo metode in tehnike za preseganje ega. In šele ko ga presežeš, postane nesmiseln, nesmotrn – izgine.

To je vse moje delo: pripraviti te do spoznanja svojega pravega središča, da bi se moglo neresnično razbliniti.

*Iz *Death to Deathlessness* št. 26*

1. poglavje

Ego

Kaj je ego?

Ego je čisto nasprotje tvojega resničnega jaza. Ti nisi ego. Ego je prevara, ki jo je zate ustvarila družba, zato da bi se še naprej ukvarjal z igračko in ne bi nikoli povprašal o pravi stvari. Zato vztrajno trdim: dokler ne boš odvrigel ega, nikakor ne boš mogel spoznati sebe.

Ob rojstvu si bil pristen; bil si to, kar si v resnici. Potem so ljudje okoli tebe začeli oblikovati tvoj lažni jaz: si kristjan, si katolik, si belec, si Nемеc in pripadnik od Boga izbrane rase, namenjeno ti je vladati vsemu svetu – in tako dalje in tako naprej. Vsilili so ti zmotno predstavo o tvoji biti. Podelili so ti ime in ga povezali z ambicijami ter samodejnimi odzivi.

In tako korak za korakom – proces namreč traja skoraj tretjino tvojega življenja – razvijajo tvoj ego v šoli, v cerkvi, na univerzi ... Ko diplomiraš na univerzi, si že popolnoma pozabil na svojo nedolžno bit. Zdaj si zelo velik, prvovrsten ego z zlato medaljo, presegel si celo univerzo. Zdaj si se pripravljen podati v svet.

Ego ima vse mogoče želje, ambicije, vedno hoče biti prvi. Izkorišča te. Nikoli ti ne dopusti, da bi vsaj bežno uzrl svoj pravi, pristni jaz. Samo v njem, v tvoji pristnosti, je tvoje pravo življenje. Zatorej ego povzroča zgolj bridkost, trpljenje, spopade, razočaranje, norost, samomore, umore – vsa mogoča hudodelstva.

Iskalec resnice mora začeti prav tu. Zavrzi vse, kar ti je družba povedala o tvoji biti. Nikakor nisi to, saj nihče ne more vedeti, kdo si, razen tebe samega – ne tvoji starši, ne tvoji učitelji, ne tvoji duhovniki. Nihče, razen tebe, ne more vstopiti v zasebnost tvojega bitja. Zato nihče ne ve nič o tebi. Vse, kar so ti povedali o tebi, je zgrešeno.

Odloži vse to! Odstrani ego v celoti! Ob uničenju ega boš odkril svojo bit. In to odkritje je nasploh najsijajnejše odkritje, saj z njim začneš povsem novo romanje k najsilnejši blaženosti, k večnemu življenju.

Sam lahko Izbereš. Če se odločiš za razočaranje, trpljenje in bridkost, se samo še naprej oklepaj ega in ga hrani. Če pa se odločiš za mir, spokoj in blaženost, si moraš najprej povrniti nedolžnost.

Otrok se ne rodi z egom

Otrok se ne rodi z egom. Družba, religija in kulturno okolje mu ga vsilijo. Gotovo si že kdaj opazoval majhne otroke. Otročiček ne reče: »Lačen sem.« Če mu je ime Robert, reče: »Robert lačen. Robert na stranišče.« Nima občutka za »jaz«. O sebi govori v tretji osebi. Ljudje ga kličejo Robert, zato si tudi sam pravi tako. Toda prišel bo dan ... Ko odrašča, ga začnete učiti, da to ni pravilno: »Drugi naj te kličejo Robert, ti pa moraš nehati s tem. Si ločena osebnost. Moraš se naučiti, da boš sebi rekel 'jaz'.«

Tistega dne, ko Robert postane 'jaz', izgubi resnično bit in pade v mračno brezno prividov. Brž ko začne sebi praviti 'jaz', začne delovati povsem drugačna energija. Zdaj 'jaz' hoče rasti, hoče postati velik, hoče to in hoče ono. V svetu hierarhij se hoče vzpenjati vedno više. Obsedeno hlepi po širjenju svojega ozemlja.

Če ima kdo večji 'jaz' od tebe, v tebi ustvari manjvrednostni kompleks. Nadvse si prizadevaš postati močnejši od vseh, svetejši od vseh, večji od vseh. Zdaj je vse tvoje življenje posvečeno eni

sami oslariji, ki je že v osnovi utvara. Stopaš po umišljeni poti. Še naprej boš hodil po njej, tako da bo tvoj 'jaz' postajal vedno večji in večji. Iz tega izvirajo skoraj vse tvoje težave.

Celo Aleksander Veliki je imel silne težave. »Jaz« v njem je hotel osvojiti ves svet – in to mu je skorajda uspelo. Pravim 'skorajda' iz dveh razlogov. Prvič, v njegovem času še niso poznali polovice sveta, niso vedeli za Ameriko. Drugič, prišel je v Indijo, vendar je ni mogel osvojiti. Zapustil jo je brez zmage.

Ni bil prav star, štel je komaj triintrideset let. A v teh triintridesetih letih se je kar naprej samo bojeval, bojeval, bojeval. Zbolel je, naveličan bojevanja, pobijanja, klanja, krvi. Zaželel si je oditi domov in se spočiti, a niti to mu ni uspelo. Ni prišel do svojega doma v Atenah. Umril je dan prej, preden bi prispel. Do Aten je imel samo še štiriindvajset ur.

V vsem življenju je izkušal le to, da je postajal vedno bogatejši, silnejši, iz dneva v dan mogočnejši, potem pa je doživljal tudi popolno nemoč, ko ni zmozel odložiti svoje smrti niti za štiriindvajset ur ... Saj je vendar obljubil materi, da se bo po osvojitvi sveta vrnil k njej in ji pred stopala položil ves svet kot darilo. Prej še noben sin ni naredil tega za svojo mater, zato je bila njegova namera popolnoma edinstvena.

Vendar se je, obdan z najboljšimi zdravniki, počutil nemočnega. Zdravniki so mu vsi po vrsti govorili: »Ne bi preživel štiriindvajseturnega potovanja. Prej bi umrl. Bolje bo, da tukaj počivaš, potem boš mogoče preživel. Ne hodi nikamor! Še potem nimaš dosti možnosti, saj ugašaš. Vedno bolj se približuješ, a ne svoje-
mu domu, temveč svoji smrti – ne domači hiši, temveč grobu.

Pri tem ti ne moremo prav nič pomagati. Znamo pozdraviti bolezen, ne znamo pa pozdraviti smrti. Smrt ni bolezen. Si kakor izpraznjena kašča. V triintridesetih letih si potrošil vso svojo življenjsko energijo za bojevanje zdaj s tem, zdaj z onim narodom. Zapravil si svoje življenje. Nisi bolan, enostavno si potratil življenjsko energijo. Nesmiselno si jo potrošil.«

Aleksander je bil zelo inteligenčen mož. Bil je učenec velikega logika in filozofa Aristotela. Sam Aristotel je bil njegov zasebni učitelj. Aleksandru ni uspelo doseči prestolnice, že prej je umrl. Pred smrtjo je dejal glavnemu poveljniku svoje vojske: »Izrekel bom svojo zadnjo željo, morate jo izpolniti!« In kakšna je bila njegova zadnja želja? Zelo nenavadna. Zaželel si je: »Ko boste nosili mojo krsto proti grobu, naj roke visijo iz nje!«

Glavni poveljnik se je začudil: »Kakšna želja pa je to? Roke so vedno v krsti. Še nikoli ni nihče slišal, da bi kdaj nosili krsto proti grobu tako, da bi mrtvečeve roke visele iz nje.«

Aleksander je dejal: »Nimam več dosti sape, ne morem ti na dolgo razlagati. Čisto na kratko: želim pokazati svetu, da odhajam praznih rok. Mislil sem, da postajam vedno mogočnejši, vedno bogatejši, ampak v resnici sem postajal vedno revnejši. Ob rojstvu sem prišel na svet z zaprtimi peščicami, kakor da nekaj držim v njih. Zdaj, ob smrti uri, ne morem oditi z dlani, stisnjenimi v pest.«

Če hočeš stiskati dlani v pest, potrebuješ nekaj življenjske energije. Noben mrtvec ne more stiskati dlani v pest. Kdo bi jih mogel stiskati? Človek je mrtev, ni ga več, vsa energija je odtekla in tedaj se dlani razprejo same od sebe.

»Naj vsi ljudje vidijo, da je Aleksander Veliki umrl praznih rok, kakor berač.«

Vendar ni videti, da bi se kdo kaj naučil iz tega. Vse od Aleksandrove dobe ljudje ponavljajo njegovo napako na različne načine.

Človekov ego je vir vseh njegovih problemov, vseh vojn, vseh konfliktov, vse ljubosumnosti, strahu, potrnosti. Ko se počutiš kot zguba, ker se nenehno primerjaš z drugimi, te boli. Bolečina je zelo huda, saj ne moreš imeti vsega, kar imajo oni.

Nekdo je lepši kot ti in to te boli. Nekdo ima več denarja kot ti in to te boli. Nekdo ima obširnejše znanje kot ti in to te boli.

Na milijone stvari bi te lahko prizadelo – vendar ne veš, da stvari ne prizadenejo. To mi je jasno, ker ne prizadenejo mene. Tebe prizadenejo zaradi tvojega ega.

Ego se neprenehoma trese od strahu, saj mu je popolnoma jasno, da je izmislek, umeten pripomoček, ki ga je ustvarila družba, da bi še naprej tekal naokrog in lovil sence.

Ego in vse njegove igre ... Zakonska zveza je njegova igra, denar je njegova igra, moč in vpliv sta njegova igra. Vse igre so igre ega. Družba je kar naprej igrala igre, vse do danes – olimpijske igre brez konca po vsem svetu. Vsakdo si trudoma utira pot navzgor, vsi drugi pa ga vlečejo navzdol, saj na vrhu Everesta enostavno ni prostora za vse.

Tekmovanje gre na nož. Postane ti tako pomembno, da popolnoma pozabiš, da so ti vcepili ego učitelji, družba. Kaj počnejo od vrtca do univerze? Krepijo tvoj ego. K tvojemu imenu pridajajo vedno več nazivov, zato se začneš napihovati. Napihuješ se in napihuješ.

Ego je najhujša laž, ti pa si jo sprejel kot resnico. Toda vsi prikriti interesi jo močno odobravajo. Namreč, če bi vsi spoznali stanje brez ega, bi bilo enostavno konec olimpijskih iger, ki potekajo po vsem svetu. Nihče ne bi hotel plezati na Everest, vsi bi uživali tam, kjer so. Radostili bi se.

Ego te pusti čakati: radostil se boš jutri, ko boš postal uspešen. Danes moraš seveda trpeti, moraš se žrtvovati. Če hočeš jutri postati uspešen, se moraš danes žrtvovati. Moraš si zaslužiti uspeh, zanj se naprezaš na vse mogoče načine. Le kratek čas boš trpel, jutri se boš že radostil. Vendar ta jutri nikoli ne pride. Še nikoli ni prišel.

'Jutri' enostavno pomeni tisto, kar nikoli ne pride. Pomeni odlagati življenje na pozneje. Je odlična strategija, da še naprej trpiš.

Ego se ni zmožen radostiti v sedanosti. Ni zmožen obstajati v sedanosti, obstaja samo v prihodnosti in v preteklosti – v tistem, česar ni. Preteklosti ni več, prihodnosti še ni, ne ena ne

druga ne obstaja. Ego lahko obstaja samo skupaj z neobstoječim, ker tudi sam ne obstaja.

V čistem sedanjem trenutku v sebi ne boš našel ega. Našel boš le tiho radost, spokojno in čisto ničnost.

Izvor ega je predstava o ločenem središču

Izvor ega je predstava o ločenem središču. Ko se otrok rodi, pride na svet brez lastnega središča. Devet mesecev v maternici funkcionira z materinim središčem kot svojim; ni ločen. Potem se rodi. Pozneje mu bo koristilo, če si bo predstavljal sebe kot ločeno središče. V nasprotnem primeru življenje postane zelo težko, skoraj nemogoče je tako živeti.

Vsakdo potrebuje neko predstavo o svoji biti, da bi mogel preživeti ali se sploh boriti za preživetje v življenjskem boju. Vendar so te predstave skrajno meglene. V resnici nihče ne more imeti pravilne predstave, saj je človek v svojem najglobljem bistvu skrivnost. Nikakor si ne moreš zamišljati svojega bistva. V svojem najglobljem bistvu nisi posameznik, tvoja narava je kozmična.

In zato, če vprašaš Budo: »Kdo si?«, Buda ostane tiho. Ne odgovori ti na vprašanje. Niti ne more, saj ni več ločen. Je celota. Toda v vsakdanjem življenju mora celo Buda uporabljati besedo 'jaz'. Če ga užeja, mora reči: »Žejen sem, Ananda. Prinesi mi malo vode, žeja me.« Tako še naprej uporablja preverjeno, pomenljivo besedo 'jaz'. Resnično je pomenljiva; čeprav je izmislek, je kljub temu pomenljiva. Saj so številni izmisleki pomenljivi.

Na primer, imaš ime. To je izmislek. Na svet si prišel brez imena, nisi ga prinesel s seboj, bilo ti je dodeljeno. Potem si se zaradi nenehnega ponavljanja začel istovetiti z njim. Vendar je izmislek.

Ko pravim, da je ime izmislek, s tem nočem reči, da je nepotrebno. Je potreben, koristen izmislek. Kako bi drugače

naslavljali ljudi? Kaj bi napisal na ovojnico, če bi hotel nekomu napisati pismo?

Nekoč je majhen otrok napisal pismo Bogu. Njegova mati je zbolela in oče je umrl. Pri hiši ni bilo denarja, zato je otrok v pismu zaprosil Boga za petdeset rupij.

Ko je pismo prispelo na poštni urad, so bili uslužbenci izgubljeni. Kaj naj naredijo s pismom? Kam naj ga pošljejo? Bilo je enostavno naslovljeno na Boga. Zato so ga odprli. Deček se jim je močno zasmilil. Odločili so se zbrati nekaj denarja in mu ga poslati. To so res naredili, a uspelo jim je zbrati samo štirideset rupij, deček pa je prosil za petdeset.

Kmalu je na poštni urad prispelo naslednje pismo, ponovno naslovljeno na Boga. V njem je deček napisal: »Dragi Gospod, ko boš naslednjič pošiljal denar, ga prosim pošlji naravnost meni. Ne pošiljaj ga prek poštnege urada, ker tam zaračunajo provizijo – deset rupij!«

Če nihče ne bi imel imena, bi to pomenilo kup težav. Čeprav ga v resnici nihče nima, je ime kljub temu čudovit, koristen izmislek. Ime je potrebno, da te drugi lahko naslovijo z njim. 'Jaz' je potreben, da z njim lahko nasloviš sebe, a tudi ta je zgolj izmislek. Če se potopiš globoko vase, ugotoviš, da je ime izgini- lo, predstava o 'jazu' je izginila. Obstaja samo bit, čisto bivanje, čista bitnost.

In ta bit ni ločena, ni tvoja ali moja, je bit vsega. Skale, reke, gore, drevesa, vse je vključeno. Bit je vsevključujoča, ničesar ne izključuje. Celotna preteklost, celotna prihodnost, brezkraino veselje, vse je vključeno vanjo. Globlje ko greš vase, bolj ti bo postajalo jasno, da osebe sploh ni, da sploh ni posameznika. Obstaja le čista občost. Na obodu imamo imena, ege, identitete. Ko pa skočimo z oboda proti središču, vse identitete izginejo.

Ego je samo uporaben izmislek. Uporabljalj ga, a naj te ne zavaja!

Ali ves čas delujemo z egom ali pa nastopijo tudi trenutki, ko smo ga osvobojeni?

Ego je izmislek, zato nastopijo trenutki, ko si ga osvobojen. Ker je izmišljen, se lahko ohrani le, če ga še naprej ohranjaš. Izmislek zahteva veliko vzdrževanja. Resnica sploh ne potrebuje vzdrževanja, v tem je njena lepota. Z izmislekom je drugače: neprenehoma ga moraš pleskati, ga podpirati tu in tam, a se še kljub temu ves čas seseda. Ko ti ga ravno uspe podpreti na eni strani, se začne sesedati na drugi.

In prav to ljudje počnejo kar naprej, vse življenje: poskušajo doseči, da bi bil izmislek videti resničen. Če pridobiš več denarja, imaš lahko večji ego, nekoliko trdnejši od ega siromaka. Siromakov ego je slaboten, ne more si privoščiti bolj trdnega. Če postaneš predsednik vlade ali države, se tvoj ego napihne do skrajnosti. Potem ne hodiš več po zemlji.

Vse tvoje življenje, vse tvoje prizadevanje za denar, vpliv in prestiž, za to in ono, ni nič drugega kot iskanje novih opor, novih pripomočkov, s katerimi nekako ohranjaš izmislek pri življenju. Ampak ves čas veš, da se ti bliža smrt. Kar koli narediš, bo smrt to uničila. A človek vsemu navkljub še vedno upa: mogoče bodo umrli vsi, razen mene.

V nekem smislu to celo drži. Vedno si videl umirati druge ljudi, nikoli sebe, zato je to upanje po vsem sodeč utemeljeno, celo logično. Ta umre, oni umre, ti pa nikoli ne umreš. Vedno znova ti je hudo zanje, vedno se še zadnjič posloviš od njih na pokopališču, potem se spet vrneš domov.

Ne daj se zapeljati, saj so vsi ti ljudje počeli isto. Nihče ni izjema. Smrt pride in uniči celotno izmišljotino: tvoje ime, tvoj

sloves. Smrt pride in enostavno izbriše vse, ne ohranijo se niti odtisi stopal. Vse, kar se trudiš narediti iz svojega življenja, je zgolj pisanje po vodi – niti ne po pesku, ampak po vodi. Niti do konca nisi napisal, pa je že izginilo. Zapisa ne utegneš niti prebrati; preden bi ga mogel prebrati, ga že ni več.

Vendar še kar naprej zidamo gradove v oblakih. Vse skupaj je izmislek, zato potrebuje neprekinjeno vzdrževanje, nenehno prizadevanje podnevi in ponoči. A nihče ne more biti tako skrben štiriindvajset ur na dan. Zato včasih, tebi navkljub, nastopijo trenutki, v katerih ego neha delovati kot zapreka in bežno uzreš resničnost.

Ko pade zavesa ega, se pojavijo ti trenutki – tebi navkljub, zapomni si! Vsakdo občasno doživi takšne trenutke.

Na primer, ko vsako noč potoneš v globok spanec, tako globok, da niti ne sanjaš, tedaj ni več mogoče najti ega. Vsi izmisleki so izginili. Globok spanec brez sanj je nekakšna mala smrt.

V spancu brez sanj ego popolnoma izgine. Namreč, kako bi bilo mogoče ohranjati izmislek brez mišljenja in sanjanja? Vendar je obdobje spanca brez sanj zelo kratko: v času osemurnega zdravega spanca traja kvečjemu dve uri. A zgolj ti dve uri ti povrneta življenjsko moč. Če si ju bil deležen, si zjutraj kot nov, čil in svež. Življenje se ti spet zdi pustolovščina in nov dan doživljaš kot darilo. Vse se ti zdi prenovljeno, ker si sam prenovljen. In vse se ti zdi čudovito, ker si sam v čudovitem stanju.

Kaj se je zgodilo v tistih dveh urah, ko si zdrsnil v globok spanec, ki mu Patandžali in joga pravita spanec brez sanj (*sušupti*)? Ego je izginil. In prav izginotje ega ti je povrnilo življenjsko moč in te pomladilo. Čeprav si bil ob izginotju ega globoko nezaveden, si okusil Boga. Patandžali pravi, da ni veliko razlike med spancem brez sanj (*sušupti*) in najvišjim stanjem Bude (*samadhi*). Ni veliko razlike, a razlika vendarle je. Razlika je v zavedanju. V spancu brez sanj se ne zavedaš, v *samadhiju* se

zavedaš, stanje pa je eno in isto. Vstopiš v Boga, vstopiš v univerzalno središče. Izgineš z oboda in se podaš v središče. In že kratek stik s središčem te izredno pomladi.

Ego včasih izgine ravno zato, ker je domišljijski izmislek. Spanec brez sanj je najboljši čas. Zato se zavedaj dragocenosti spanca, iz nobenega razloga se ne prikrajšaj zanj!

Drugi najsijajnejši vir doživetij brez ega je spolnost, ljubezen. Vendar so jo zastrupili duhovniki. Tako močno so obsodili spolnost, da ni več prav sijajno doživetje. Njihova obsodba že dolgo negativno vpliva na človeški um. Celo med ljubljem se ljudje globoko v sebi zavedajo, da počnejo nekaj napačnega. Nekje v ozadju preži občutek krivde. Tako je celo pri mladi generaciji, tudi pri najmlajših.

Na površini si se mogoče uprl družbi, na površini mogoče nisi več konformist. Vendar so se obsodbe zalezle globoko vate. Površinski upor ne igra vloge. Lahko si pustiš rasti dolge lase, ampak to ne bo dosti pomagalo. Lahko postaneš hipi in se nehaš umivati, ampak to ne bo dosti pomagalo. Lahko se odmakneš od družbe in postaneš individualist na vse mogoče načine, ki si jih lahko zamisliš in predstavljaš, ampak to ne bo zares pomagalo, ker so se obsodbe spolnosti zažrle pregloboko, ti pa se jih braniš zgolj na površini.

Tisočletja so nam govorili, da je spolnost najhujši greh. To je postalo del naše krvi, kosti in mozga. Torej, čeprav ti je na ravni zavesti jasno, da s spolnostjo ni nič narobe, nezavedni del tebe poskrbi, da si malce odmaknjen in nekoliko prestrašen; najeda te občutek krivde in ne moreš se popolnoma predati ljubljenu.

Če si se sposoben povsem predati ljubljenu, ego izgine, kajti na najvišjem vrhu, na skrajnem vrhuncu ljubljenja, si čista energija. Um ne more delovati. Preplavi te toliko energije, da je um izgubljen – sploh ne ve, kaj naj naredi. V normalnih okoliščinah je povsem sposoben delovati; ko pa se zgodi kaj zelo

novega in zelo življenjskega, se ustavi. In spolnost je najbolj življenjska od vsega.

Če se lahko predaš ljubljenju, ego izgine. V tem je lepota ljubljenja, to je drugi vir prebliskov božanskosti – prav tako kot globok spanec, vendar je ljubljenje dragocenejše, saj se v globokem spancu ničesar ne zavedaš. Pri ljubljenju si zavesten – zavesten, vendar brez uma.

Zato se je lahko razvila pomembna znanost, imenovana *tantra*. Patandžali in joga sta se osredotočala na globok spanec, izbrala sta pot preobražanja globokega spanca v zavestno stanje, na kateri spoznaš, kdo oziroma kaj si v svojem središču. Tantra je izbrala ljubljenje kot vrata do Boga.

Pot joge je zelo dolga, kajti preobražanje nezavednega spanca v zavest je izredno težavno, lahko traja veliko življenj. Tantra je izbrala bistveno krajšo pot, najkrajšo od vseh – in tudi daleč prijetnejšo! Ljubljenje zmore odpreti okno. Ni treba drugega kot znebiti se programov, ki so ti jih vsadili duhovniki. To so naredili zato, da bi lahko postali posredniki med teboj in Bogom. S tem so prekinili tvoj direktni stik z njim. Potem si seveda potreboval nekoga za vzpostavljanje povezave, zato so duhovniki postali vplivni. Njihova moč se je ohranjala stoletja.

Kdor koli te je sposoben spraviti v stik z močjo, z resnično močjo, postane močan. Bog je resnična moč, je izvor vse moči. Duhovniki so tako stoletja ohranjali moč, bili so mogočnejši od kraljev. Potem je znanost izpodrinila duhovnike, saj zna sprostiti moč, skrito v naravi. Duhovnik te je znal povezati z Bogom, znanstvenik te zna povezati z naravo. Ampak duhovnik te je moral najprej odklopiti, tako da med teboj in Bogom ni bilo več nobene posebne, zasebne linije. Uničil je tvoje notranje izvire, zastrupil jih je. Postal je izredno močan, zato pa je bilo celotno človeštvo oropano strasti in ljubezni, prežemali so ga občutki krivde.

Popolnoma se moraš otresti te krivde. Med ljubljenjem misli na molitev, na meditacijo, na Boga. Ob ljubljenju odišavi prostor s kadilom, recitiraj, poj, pleši! Tvoja spalnica naj bo tempelj, posvečen prostor. Ljubljenja ne bi smel odpraviti na hitro. Poglobi se vanj, okušaj ga počasi in s toliko miline, kot je le premoreš. Presenečen boš. Zdaj imaš ključ.

Življenje te ni poslalo na svet brez ključev. A moraš jih uporabiti. Vstavi ključ v ključavnico in ga zasukaj!

Ljubezen je še en fenomen, eden izmed najmogočnejših. V ljubezni ego izgine, ti pa si zavesten, popolnoma zavesten, utripaš, vibriraš. Nisi več posameznik, izgubil si se v energiji celote.

Potem naj to počasi, počasi postane tvoj način življenja. Kar se zgodi na vrhuncu ljubezni, mora postati tvoja vadba – ne samo izkušnja, temveč vadba. Kar koli počneš in kjer koli hodiš – zgodaj zjutraj, ob sončnem vzhodu – naj te prežema enako občutje, enako zlitje z bivanjem. Ko ležeš na tla pod nebom, polnim zvezd, naj se zgodi enako zlitje. Ko ležiš na zemlji, se počuti eno z njo!

Sčasoma bi ti ljubljenje moralo posredovati vodilo, kako biti zaljubljen v bivanje samo. Potem prepoznaš ego kot izmislek in ga kot takega tudi uporabljaš. Če ga uporabljaš kot izmislek, ni nevaren.

Še nekaj okoliščin je, v katerih ego odpade sam od sebe. To so trenutki hude nevarnosti. Voziš avtomobil in naenkrat vidiš, da se bo zgodila nesreča. Izgubil si nadzor nad vozilom in ni videti rešitve. Zaletel se boš v drevo ali pa boš čelno trčil v tovarnjak. Z gotovostjo veš, da boš zapeljal v reko. V takih trenutkih ego nenadoma izgine.

Zato se ljudje tako silno radi podajajo v nevarne situacije. Plezajo na Everest, to je globoka meditacija. Mogoče jim je to jasno ali pa tudi ne. Gorništvo je zelo pomembno. Vzpenjanje na gore je nevarno – nevarnejše ko je, lepše je. V gorah

doživljaš prebliske, čudovite prebliske stanja brez ega. Ko ti neposredno preti nevarnost, se um ustavi. Um lahko preiščuje samo takrat, kadar nisi v nevarnosti. Ko situacija postane nevarna, nima kaj povedati. Nevarnost te naredi spontanega – in v tej spontanosti naenkrat spoznaš, da nisi ego.

Ljudje smo si različni, zato obstaja še ena možnost. Če imaš razvito estetsko žilico, ti bo lepota odprla vrata. Že samo če vidiš iti mimo lepo žensko ali čednega moškega, te za trenutek presvetli lepota in ego nenadoma izgine. Preplavi te blaženost.

To se lahko zgodi tudi ob pogledu na lotos v ribniku ali sončni zahod ali ptico v letu – ob vsem, kar zdrami tvojo duševno rahločutnost, kar te za trenutek tako močno preplavi, da pozabiš nase, na svoj obstoj. Ko tako izgineš, zapustiš samega sebe, ego spet izgine. Ego je izmislek, moraš ga prenašati. A če za trenutek pozabiš nanj, izgine.

Dobro je, da ego izgine vsaj v redkih trenutkih. Tedaj za kratek čas uzreš pravo resničnost. Prav zaradi takih prebliskov religija ni odmrta. Duhovniki je niso obdržali pri življenju – nasprotno, naredili so vse za njeno uničenje. To tudi ni zasluga tako imenovanih vernikov, tistih, ki hodijo v cerkev, mošejo ali tempelj. Ti ljudje sploh niso religiozni, samo pretvarjajo se.

Religija ni odmrta zaradi teh nekaj trenutkov, ki jih več ali manj doživlja skoraj vsakdo. Postani bolj pozoren nanje, močnejše vsrkaj njihovega duha, dopuščaj jih, ustvarjaj okoliščine, v katerih se bodo pogosteje pojavljali. To je prava pot iskanja božanskosti. Kadar nisi v egu, si božanski.

Razne osebnosti v tebi

V tebi nisi samo ti, v tebi ste trije. Številka ena je osebnost. Beseda 'persona' izvira iz stare grščine. Igralci v grških dramah so nosili maske, igralčev glas je prihajal skozi njo. *Sona* pomeni 'glas', 'zvok' in *per* pomeni 'skozi masko'. Gledalec ni poznal

pravega obraza, ni vedel, kdo je igralec. Tam je maska in skoznjo prihaja zvok. Ne vidiš pravega obraza, zato se zdi, kot da zvok prihaja iz maske. Beseda 'persona' je res čudovita, izvira iz grškega gledališča.

Dejstvo je, da je igralec v grškem gledališču nosil samo eno masko. Ti pa jih nosiš veliko, eno čez drugo, kakor sloje čebule. Če snameš eno masko, je pod njo še ena. In če snameš to, je pod njo še ena. Tako si lahko snemaš eno za drugo. Presenečen boš, koliko obrazov imaš. Ogromno! Zbiral si jih vrsto življenj. In vse so koristne, saj jih moraš velikokrat menjavati.

Kadar govoriš s služabnikom, ne moreš imeti enakega obraza kot takrat, kadar govoriš s šefom. Mogoče sta celo oba navzoča v prostoru. Ko pogledaš služabnika, si moraš nadeti eno masko, in ko pogledaš šefa, si moraš nadeti drugo. Nenehno se spreminjaš. To se odvija že skoraj samodejno. Ni se ti treba spreminjati, maske se menjavajo same od sebe. Ko pogledaš šefa, se smehljaš. Ko pogledaš služabnika, nasmeh zamre in postaneš trd – tako trd, kot je šef do tebe. Ko šef pogleda *svojega* šefa, se smehlja.

Obraz se ti utegne spremeniti celo večkrat v enem samem trenutku. Moraš biti zelo čuječ, da bi vedel, koliko obrazov imaš. Nešteto. Ni jih mogoče prešteti.

To je tvoj prvi jaz, lažni jaz. Lahko mu rečeš tudi ego. Podelila ti ga je družba, je njeno darilo. Predali so ti ga politik, duhovnik, starš in pedagog. Dali so ti številne obraze samo zato, da bi ti življenje teklo bolj gladko. Odvzeli so ti tvojo resnico in ti dali nadomestek. Prav zaradi nadomestnih obrazov ne veš, kdo si. *Ne moreš* vedeti, saj je obrazov ogromno in se tako hitro menjavajo, da si ne moreš zaupati. Ne veš prav dobro, kateri obraz je tvoj. V resnici ni tvoj nobeden izmed njih.

Pristaši zena pravijo: »Dokler ne spoznaš svojega prvotnega obraza, ne veš, kako je biti buden.« Namreč, budnost je tvoj prvotni obraz. Rodil si se buden, zdaj pa živiš v laži.